

Korn og oljefrø

2011 – 2012

Kvalitetskrav • Leveringsbetingelser • Oppgjør

Strand Unikorn

Korn og oljefrø

2011 - 2012

I N N H O L D

	Side
1. Innledning	3
2. Viktige endringer sesongen 2011/12	4
3. Prisfastsettelse og oppgjør	5
4. Innmelding og leveringsbetingelser	6
5. Basis kvalitet og minimumskrav	7
6. Tillegg og trekk i kornoppgjøret	8
- Matkorn	10
- Fôrkorn	12
7. Frakttilskudd	13
8. Oppgjør og reklamasjon	14
9. Neste vekstsesong	15
Adresseoversikt	20

VELKOMMEN TIL NORGESFÔR MED DITT KORN!

Gjennom effektive kornmottak som yter god service og betaler produsentene en god pris, ønsker Norgesfôr å være en positiv bidragsyter i norsk kornomsetning. Kornet har lange tradisjoner blant våre medlemsbedrifter og samarbeidspartnere. I generasjoner har kornet vært livsnerven i vår virksomhet. Arbeidet med mottak og foredling av fôrkorn til kraftfôr og matkorn til matmel, er noe vi kontinuerlig har fokus på. Kjedemedlemmet Strand Unikorn har rollen som kornhandler i Norgesfôr. Dette sikrer en effektiv kornstrøm og god kvalitet på kornet for våre medlemsbedrifter og samarbeidspartnere.

Gjennom et tett samarbeid med Norsk Landbruksrådgiving ønsker vi å bidra med god rådgiving til kornprodusentene. Økt kunnskap om korndyrking med vekt på økt avlingsmengde, er noe vi ønsker å fremme gjennom deltagelse i fellesprosjekt i bransjen. Kontakt ditt nærmeste Norgesfôr-anlegg for avtale om leveranse av korn.

Vi ønsker alle kornprodusentene til lykke med innhøstingen av årets avlinger!

Norgesfôr AS

Erik Harsem
Daglig leder

1. INNLEDNING

KVALITET, KVALITET, KVALITET

Kvalitet i kornproduksjonen har vært et gjennomgående tema for kornprodusentene de siste åra. I tillegg til fokuset på kvalitet på det norskproduserte kornet, har også den globale matforsyningen for alvor kommet på dagsorden. Vi i Norge må ta inn over oss at tilgang på korn av ønsket kvalitet ikke lenger er en selvfølge. Det er mer fokus på økt kornproduksjon for å tilfredsstille framtidig behov, i tillegg til kvaliteten på det kornet vi produserer.

Kornbransjen har de siste årene hatt et sterkt fokus på mykotoksiner i det norskproduserte kornet, som er forårsaket av Fusariumsopper. Dette er også et problem internasjonalt. Det har fortrinnsvis vært havreavlingene som har skapt problemene, men det tas regelmessige kontrollanalyser også av de andre artene. Høyt innhold av soppgiften DON i havre har også siste året resultert i at store kvanta må overlages og fortynnes med "ren" vare, for å kunne brukes av fôrindustrien. Det er et overskudd av havre med redusert kvalitet, hvor fellesskapet må være med å finansiere bruken senere.

Det har de siste årene vært et ønske om å prisdifferensiere for ulikt innhold av toksiner.

Utfordringen for bransjen har vært hvordan en praktisk og økonomisk skulle klare denne prisdifferensieringen for ulikt innhold av mykotoksiner. En samlet bransje har sammen med kornlaboratoriene blitt enige om et felles opplegg. Samtlige havrepartier vil fra kommende høst bli analysert for mykotoksinet DON, og det vil bli et gradert trekk ved økende toksinninnhold. Havre med lavt toksinninnhold får ikke trekk, bare en begrenset analysekostnad.

Det er de siste årene blitt mer fokus på mindreverdige korn/ redusert melutbytte i den norske hveten, som skal brukes til mat. Hvetedyrkingen øker, med det til følge at marginale områder kommer i produksjon, som igjen resulterer i større kvalitetsforskjeller.

Mathvete og - rug har i alle år blitt vurdert visuelt for "redusert melutbytte". Kvalitetstrekkene har kommet frem ved skjønnsmessig vurdering av en uttatt kornprøve fra prøveboksen, ca. 20-30 gram. Små, grønne og/ eller skadde korn blir plukket ut, og veid opp mot den nedminskede prøven. Vektprosenten blir beregnet, og denne danner grunnlaget for trekket. Dette er en subjektiv vurdering som ble foretatt individuelt av den enkelte "operatør" på laboratoriet.

Kornkjøpere og matmelindustrien har de senere årene jobbet for en objektiv prisfastsettelse av matkornet. Forsøk har vist at det er sammenheng mellom hektolitervekt og kornets melutbytte. En samlet bransje har blitt enige om at det fra kommende sesong blir innført et nytt avregningsregime for matkorn.

Matkorn med hektolitervekt som avviker fra basis får et kvalitetstrekk som erstatter den gamle skjønnsmessige vurderingen, "Redusert melutbytte". Mathvete med hektolitervekt ≤ 75 kg/hl avregnes som fôrhvete. Matrug med hektolitervekt ≤ 69 kg/hl avregnes som fôrrug.

MARKEDSORDNINGEN FOR KORN

Markedsordningen for korn skal bidra til en effektiv innenlands kornomsetning. Den er grunnlaget for kanaliseringspolitikken og skal jevne ut kraftfôrprisen mellom korndyrkingsområdene og resten av landet. Fraktordningene gir grunnlag for en tilnærmet lik salgspris på mel og kraftfôr både i områder med kornoverskudd og i områder med kornunderskudd.

Bygdemøllenes virksomhet er tuftet på mottak, videresalg og foredling av korn. Noen av bedriftene har mange hundre års tradisjoner som lokale møller. Vi opplever at den lokale forankring på bygdene blir verdsatt, og vår ambisjon er at bygdemøllene fortsatt skal dekke kornprodusentens totale behov for en sikker avsetning av kornet, lokal foredling og leveranser av driftsmidler til produksjonen. En mest mulig rasjonell og effektiv håndtering av overskuddskornet som skal til husdyrområdene og matmelmøllene på Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge sikres i samarbeidet med Strand Unikorn.

PRISINFORMASJON OG PRISPOLITIKK

Vi har et klart mål om å kunne ha så forutsigbare priser som mulig slik at du som produsent kan tilpasse deg ønsket leveringsmønster. Med grunnlag i målpris og markedsregulators basispriser, vil hver enkelt kornkjøper fastsette sine lokale priser. Prisinformasjon hentes hos din aktuelle kornkjøper. Vår prispolitikk mener å vise varens verdi som råvare til fôr og mat. Kvalitetsgraderingen av varen følger et oversiktlig system som er brukt gjennom mange år. Vi benytter laboratoriet LabNett AS for kvalitetsgraderingen av varen. Det gir deg som kornprodusent trygghet for riktig kvalitetsvurdering.

ØKOLOGISK KORN

Alle dyrkere av økologisk korn skal være DEBIO godkjent. Med alle leveranser må det følge en egenerklæring. Økologisk korn vil kvalitetsvurderes etter samme kriterier og målemetoder som konvensjonelt korn. Våre mottaksanlegg for økologisk korn er: Norgesfôr Vestfold avd. Sande, Strand Unikorn – Storhamar kornsilo, Norgesfôr Ringerike og Norgesfôr Orkla avd. Lundemo.

2. VIKTIGE ENDRINGER SESONGEN 2011/12

1. KORNPRISER I JORDBRUKSAVTALEN

For kornsesongen 2011/12 økes målprisene for alle arter. Se tabell side 5.

2. DON-ANALYSER – HAVRE

DON- verdiene i havre har de siste årene hatt til dels høye verdier. Dette har for hele bransjen vært et problem ved anvendelsen av kornet. Kornprodusenten har ikke blitt belastet for havre med høyt toksininnhold.

Bransjen innfører nå DON- analyser på havre. På partinivå differensieres det på pris med et trekk for ulike toksinnivåer. (se tabell s.12) Dette vil gi en riktigere pris, og avspeiles ved anvendelse i annenhåndsomsetningen.

Analysekostnadene pr. mottatte havreparti øker, og det settes inn større ressurser med utvidet hurtigtest ved mottak. Dette vil gi en bedre oversikt over varekvaliteten og dermed også anvendelsesområdet.

Havrepartiene vil få en merkostnad på kr. 125,- for DON- analysen.

3. DYRKINGSVEILEDER FRA BIOFORSK

Årsakene til at det dannes mykotoksiner i korn er sammensatte. Det foregår en kontinuerlig forskning på området. Bioforsk har gitt ut en dyrkingsveileder. For å finne denne, gå inn på www.bioforsk.no og skriv *dyrkingsveileder* i søkefeltet

4. TREKK FOR REDUSERT MELUTBYTTE PÅ GRUNN AV LAV HEKTOLITERVEKT I MATHVETE OG MATRUG.

Fra kommende sesong vil det for matkorn innføres et nytt avregningsregime, som innebærer at det er hektolitervekta for hvert parti som avgjør om det skal avregnes som mat eller fôr. Betingelsen er at andre kvalitetskriterier for matavregning er oppfylt. Den visuelle vurderingen av matkorn begrenses til "grønne korn, bruddkorn og/eller insektsangrepne korn", med graderte trekk etter innhold (se side 11).

Korreksjon for hektolitervekter som avviker fra basis, videreføres for alle arter, se side 9

3. PRISFASTSETTELSE OG OPPGJØR

JORDBRUKSAVTALENS PRISER

Vektete målpriser for kornåret 2011/2012.

Vareslag	Målpris Kr/tonn
Mathvete	2.640,-
Matrug	2.470,-
Bygg	2.250,-
Havre	2.030,-
Oljefrø	5.040,-

Prisene forstås oppnådd i gjennomsnitt i løpet av sesongen for all leveranse til markedsregulators målprisanlegg ved Oslofjorden ut fra balanserte markedsforhold og fastsatt importvern. Prisene gjelder feilfri vare av basis kvalitet og er oppgitt i kr/tonn. Til fradrag kommer kostnader for analyse, avregning og omsetningsavgift.

OMSETNINGSAVGIFT

For å finansiere kostnader knyttet til markedsregulering og avsetningstiltak fastsetter omsetningsrådet en omsetningsavgift for korn. Omsetningsavgiften blir for sesongen 2011/12 fastsatt i august. Avregning av levert korn skjer først når denne er fastsatt.

LOKALE NOTERINGSPRISER

Lokale noteringspriser fastsettes av det enkelte kornmottak. Disse vil variere gjennom sesongen.

OPPGJØRSPRIS

Det gis tillegg eller trekk i prisen når varen avviker fra basis. Alle trekk og tillegg blir beregnet på grunnlag av omregnet kvantum ved basis vanninnhold.

Beregning av kornoppgjør. De ulike punktene i regnestykket er følgende:

- Omregnet tørt kvantum x lokal noteringspris**
- Tørkekostnad
- ± Korrigering for hl .vekt
- ± Korrigering for protein (gjelder mathvete)
- ± Korrigering for förverdi (gjelder havre)
- Trekk for kvalitetsfeil
- Analyse- og avregningskostnader
- ± Evt. andre tillegg og trekk (kontraktstillegg, transportkostnad, KSL - trekk, tillegg økologisk korn m.m.)
- Omsetningsavgift

= Oppgjør for partiet (eks mva)

$$\text{Kvantum v/basis vanninnhold} = \text{levert kvantum} \times \frac{100 - \text{vann \%}}{100 - \text{basis vann \%}}$$

Det gjøres ikke omregning for vare med vanninnhold lavere enn 15 % (oljefrø 8 %)

Bygg
av god kvalitet

Havre
av god kvalitet

4. INNMELDING OG LEVERINGSBETINGELSER

LEVERINGSVILKÅR

Ved levering til alle Strand Unikorn og Norgesfôrbedriftenes mottaksanlegg gjelder leveransevilkår beskrevet i dette heftet. Det forutsettes at leverandørene ved leveranse har satt seg inn i gjeldende leveransevilkår og gjeldende krav til kornkvalitet samt regler for verdifastsettelse av kornpartiet.

PRODUSENTNUMMER

Produsenten må forsikre seg om at mottaksanlegget har registrert rett produsentnummer, rett navn, adresse og bankkontonummer. Oppgjør for kornleveranser vil ikke foreligge før gyldig produsentnummer er skaffet til veie.

VAREOPPLYSNING – LEVERANSEMELDING

Det er viktig at det gis korrekte opplysninger om varen ved levering. For hvete og havre er opplysning om sort grunnlaget for riktig prisfastsettelse.

Ved leveranser av matkorn til Strand Unikorn og Norgesfôrbedriftenes mottaksanlegg vil det stilles krav om at det ved hver leveranse vedlegges en leveransemelding. Leveransemelding skal inneholde leverandørens navn, produsentnummer og varens sortsnavn samt underskrift. For leveranser av matkorn til anlegg som ikke kvalitetsdeklarerer ved mottak vil det som før også kreves varedeklarasjon. Se "Deklarasjonsprøver av matkorn" til høyre på denne siden.

KONTROLL VED MOTTAK

For at Statens landbruksforvaltning skal utbetale prisnedskriving på norsk korn og oljefrø, er det fastsatt minstekrav til kvaliteten som står i forhold til generelle kvalitetskrav til råvarer for produksjon av matmel og kraftfôr.

Som et ledd i kvalitetssikringen ved kornmottakene skal den som tar imot kornet kontrollere lasset før levering. Da bransjen har stort fokus på mykotoksiner, vil vi utvide prøvetaking og analyser med hurtigstest før tipping av lasset. Dette gjelder spesielt havreleveranser, da vi ønsker å få en foreløpig oversikt over kvaliteten ved mottak.

Dersom et parti ikke tilfredsstillir minstekravene, men likevel kommer inn i beholdningene på anlegget, vil produsenten ikke få betalt for partiet. Produsenten vil heller ikke få partiet tilbake.

FORHÅNDSVURDERING – GODKJENNING FØR LEVERING

Er produsenten i tvil om varen han ønsker å levere tilfredsstillir minimumskrav, kan det sendes inn prøve av partiet for å avklare dette. Ta med en prøve til mottaksanlegget. Anlegget vil være behjelpelig med å vurdere hvilke analyser som bør tas og hvor prøven skal sendes. Kostnadene dekkes av produsenten.

Det er alltid gjennomsnittsprøven som tas ved levering på anlegget som legges til grunn for oppgjøret til produsent.

DEKLARASJONSPRØVER AV MATKORN

Matkorn skal ha deklarerert falltall og proteininnhold før innveing. De største hvetemottakene har utstyr til selv å ta deklarasjonsprøver før partiene tippes i sjakta. Ved leveranse til andre anlegg må deklarasjonsprøve sendes til et av laboratoriene Eurofins eller LabNett som utsteder analysebevis. Analysebeviset tas med ved levering. Sortens navn må oppgis da sortsnavnet er grunnlaget for sorteringen. Prøvepose fås ved henvendelse til mottaksanlegget.

Det må være samsvar mellom deklarasjonsprøven og kornet som leveres slik at varen sorteres i riktig beholdning på mottaksanlegget.

Uttak av deklarasjonsprøver:

- Prøven skal tas av tresket korn.
- Vanninnholdet i prøven må, for å gi rett analyseresultat, ikke overstige 20 % vann.
- Bruk av prøvestav gir sikkert prøveuttak av hele lagringssjiktet.
- Ta ut 10 – 12 delprøver pr lagringsbinge. Bland delprøvene i en bønne og ta ut 200 – 250 gram for analyse.
- Ved lagring i siloer bør prøven tas ut under rullering.

KONTROLL AV VEIESEDEL

Den som leverer kornet plikter å kontrollere at opplysningene på veieseddelen er korrekte.

For å unngå feilsending av oppgjør eller andre misforståelser bør produsentnummer, navn og adresse på den som skal ha oppgjøret medbringes skriftlig, når kornet leveres.

PS! Er det veiadresse på gården må denne oppgis for å sikre at produsentoppjøret kommer frem.

Dersom leverandøren etter levering mener anlegget har registrert feil kvantum, kornart eller produsentnummer, må dette umiddelbart tas opp med mottaksanlegget!

FLOGHAVRESIKRING

Av hensyn til faren for spredning av floghavre, plikter alle som leverer korn å dekke lasset med presenning og unngå spill fra utette transportmidler jfr. Forskrift om floghavre.

5. BASIS KVALITET OG MINIMUMSKRAV

BASIS KVALITET

For korn og oljefrø gjelder følgende krav til basis kvalitet:

VARESLAG	Mathvete	Fôrhvete	Rug	Fôrrug	Rughvete	Bygg	Havre	Erter	Oljefrø
Vann %	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	8,0
Hektolitervekt	79	79	72	72	69	64	53		
Protein %	12,0								
Falltall, sekunder	200		120						
Forurensing %	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0
Kvalitetsfeil	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

Omregning fra rått kvantum til kvantum 15% vare (basis vanninnhold).

Analyseresultater for vanninnhold avrundes til nærmeste halvprosentklasse. Vanninnhold som avleses til 17,8 %, avrundes til 18,0 % i avregningen. Vanninnhold på 17,7 % avrundes til 17,5 %. Korn med vanninnhold lavere enn 15 % betraktes som 15 % vare. For oljefrø vil vare med vanninnhold lavere enn 8 % betraktes som 8 % vare. I oppgjørsværet blir innveid kvantum ved levering omregnet til det kvantum partiet har ved basis vanninnhold:

KVALITETSKRAV – MINIMUMSKRAV

Kornet skal være fullmodent, uskadd, friskt, ha god lukt og farge.

Fysisk kvalitet

Korn og oljefrø skal ha en fysisk kvalitet som gjør det mulig å ta imot varen og behandle den på mottaksanlegget, uten for store vanskeligheter. Høyt vanninnhold, store groskader og mye forurensninger kan medføre problemer for mottaksanlegget. Vare med slike feil kan bli avvist av mottaksanlegget.

Hygienisk kvalitet

Korn og oljefrø som leveres til mottaksanlegget skal ha en tilfredsstillende hygienisk kvalitet. Varer med nedsatt hygienisk kvalitet kan gi skader på dyr og mennesker.

Plantevernmidler

Korn som er behandlet med plantevernmidler brukt i strid med forskriftene er ikke handelsvare. Dersom det oppdages at kornet er behandlet med plantevernmidler brukt i strid med forskriftene, vil varen bli avvist. Dersom vare av denne kategori allikevel kommer inn på mottaksanlegget, vil det ikke bli betalt for partiet.

Beiset korn

Levering av beiset korn er forbudt. Partier som inneholder beiset korn kjøpes ikke.

Røykgasser

Korn skal ikke tørkes på anlegg der røykgassen fra oljefyrte aggregat går gjennom kornet. Korn tørket på denne måte kjøpes ikke.

Forurensninger og lukt

Kornet skal ikke være forurenset av kjemiske midler, andre forurensninger eller ha dårlig lukt.

Sopper

Kornet skal ikke være skadet av sopp. Dette gjelder både felt-sopper som Fusarium, mjølauke, svartesopper, stinksot m. fl. og lagersopper som Aspergillus og Penicillium eller andre. Sopper kan utvikle mykotoksiner som kan være meget giftige.

Muggtall

Mengde muggsopp i en kornprøve angis i KDE/g (KDE = Kolonidannende enheter).

Anbefalte retningslinjer finnes hos Mattilsynet i "Anbefalte retningslinjer for innhold og mykotoksiner i fôrvarer".

Feltsopper

Mange sopper kan angripe kornet på åkeren. Flere av disse er relativt ufarlige, men soppgruppen Fusarium kan gi skader på kornet som gjør det uskikket både til mat og fôr. Korn som er angrepet av Fusarium kan inneholde mykotoksiner ved høsting. Grenseverdiene for soppgiftene DON i matkorn er satt til 1.250 µg pr kg korn. For havre til mat er grenseverdien satt til 1.750 µg pr kg.

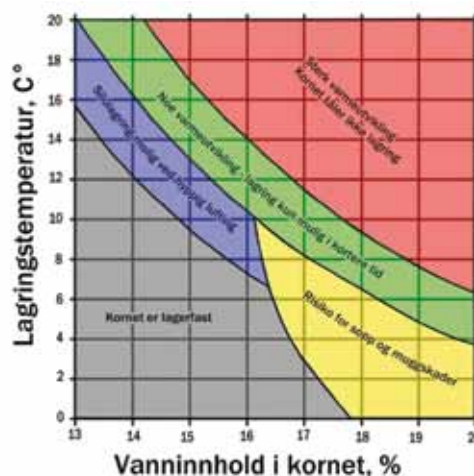
Det er viktig at korn blir raskt tørket for å stoppe videre soppvekst og eventuell utvikling av toksiner. Korn som ikke kan tørkes umiddelbart etter tresking, bør leveres mottaksanlegget.

Det er en klar sammenheng mellom klima og utvikling av felt-sopper. Spesielt uheldig er fuktig og kjølig vær. Et tiltak for å redusere risikoen for sopp-skader er å dyrke tidlige sorter fordi sannsynligheten for godt innhøstingsvær da er bedre.

Se forøvrig punkt 3, side 4 – "Dyrkingsveileder fra Bioforsk"

Lagringssopper

Lagringssopper utvikler seg i kornlageret dersom forholdene for vekst er til stede. Penicillium er den mest vanlige soppgruppen, men Aspergillus og Mucoralessopper kan også forekomme. For å unngå skade er det viktig med rask nedtørring. Kornet bør tørkes ned til 15,0 % vann, og oljefrø bør ikke inneholde over 8,0 % vann ved lagring. Det er også viktig at varen blir nedkjølt og rullert etter tørking. Jevnlig tilsyn og rullering av varene i lagringsperioden er en sikkerhet mot lagerskade.

Illustrasjonen viser hvordan sammenhengen mellom vanninnhold i kornet og lagringstemperatur kan påvirke lagring av kornet.

6. TILLEGG OG TREKK I KORNOPPGJØRET

TØRKEKOSTNADER

Korn og oljefrø som ved levering har høyere vanninnhold enn basis, blir trukket i oppgjøret for tørkekostnader etter følgende tabell:

Vanninnhold i % Korn	Vanninnhold i % Oljefrø	Tørketrekk øre/kg t.o.m. 31.okt	Tørketrekk øre/kg f.o.m 1.nov
15,0	8,0	0,00	0,00
15,5	8,5	3,30	0,00
16,0	9,0	4,30	0,00
16,5	9,5	5,30	6,36
17,0	10,0	6,50	8,42
17,5	10,5	7,60	13,70
18,0	11,0	8,80	15,88
18,5	11,5	10,20	19,34
19,0	12,0	11,60	23,20
19,5	12,5	13,10	26,20
20,0	13,0	14,60	34,53
20,5	13,5	16,10	37,53
21,0	14,0	17,60	40,53
21,5	14,5	19,20	43,73
22,0	15,0	20,70	46,74
22,5	15,5	22,30	49,93
23,0	16,0	23,90	53,13
23,5	16,5	25,50	56,33
24,0	17,0	27,20	59,73
24,5	17,5	28,80	62,93
25,0	18,0	30,50	66,33
25,5	18,5	32,40	70,13
26,0	19,0	34,30	73,93
26,5	19,5	36,30	77,94
27,0	20,0	38,20	81,72
27,5	20,5	40,20	85,73
28,0	21,0	42,20	89,73
28,5	21,5	44,30	93,92
29,0	22,0	46,30	97,92
29,5	22,5	48,40	102,12
30,0	23,0	50,60	106,53
-	-	-	-
35,0	28,0	73,70	-
-	-	-	-
37,5	30,5	86,70	-
-	-	-	-
40,0	33,0	100,70	-
-	-	-	-
42,5	35,5	116,0	-
-	-	-	-
45,0	38,0	132,60	-
-	-	-	-
50,0	43,0	170,90	-
-	-	-	-

Alle satser gjelder for omregnet kvantum 15 % vann.
For erter økes satsene for korn med 25 %.

HEKTOLITERVEKT

Prisen på alt korn, både til mat og fôr, reguleres etter hektolitervekt. Hektolitervekten på et kornparti øker ved tørking. Ved prisregulering etter hektolitervekt kompenseres derfor målt verdi for vanninnhold. Tabellen nedenfor viser økning i hektolitervekt i kg etter omregning til basis vanninnhold for de ulike kornartene ved varierende vanninnhold.

Oljefrø og erter reguleres ikke etter hektolitervekt.

Vannprosent	Hvete/Rug/Rughvete Kg/hl	Bygg/Havre Kg/hl
15,5 - 16,0	+ 1	-
16,5 - 17,0	+ 2	+ 1
17,5 - 18,0	+ 3	+ 1
18,5 - 19,0	+ 4	+ 2
19,5 - 20,0	+ 5	+ 2
20,5 - 21,0	+ 6	+ 3
21,5 - 22,0	+ 7	+ 3
22,5 - 23,0	+ 8	+ 4
23,5 - 24,0	+ 9	+ 4
24,5 - 25,0	+ 10	+ 5
25,5 - 26,0	+ 11	+ 5
> 26,5	+ 12	+ 6

Både målt og korrigeret hektolitervekt oppgis i oppgjørsbrevet.

Det gis tillegg eller trekk på 0,25 % av kornprisen for hver kg korrigeret hektolitervekt avviker fra basisverdi.

For bygg er tillegg og trekk på 0,5 % for hver kg hektolitervekta avviker fra basisverdi (Basisverdi 64 kg/hl)

Eksempel på hektoliter-vekt:

Beregning til basiskvalitet i et hveteparti er hektolitervekt målt til 78 kg og vanninnhold til 18,0 %. Korrigeret hektolitervekt blir: $78 \text{ kg} + 3 \text{ kg} = 81 \text{ kg}$. Dette er 2 kg over basis. Tillegget i oppjøret blir 0,5 % av aktuell hvetepreis.

MATKORN

Deklarasjonsprøver av matkorn

Matkorn skal ha deklart falltall og proteininnhold før innveing. Se side 7.

Falltall i hvete og rug

For at hvete og rug skal avregnes som mat er kravet at falltallet skal være > 200 sekunder i hvete og > 120 sekunder i rug.

Proteinbetaling i mathvete - Tillegg og trekk

Det er valgt å skille betaling for proteinkvalitet og proteinmengde.

Mathvete klassifiseres etter sortenes bakeegenskaper. Hver klasse graderes etter proteininnhold.

Sorter med sterk proteinkvalitet gis høyere betaling enn sorter med svakere proteinkvalitet. Sortens navn må alltid oppgis på deklarasjonsprøver og ved levering på kornmottaket. Se s. 6.

Dersom kontroll viser at det er levert annen sorteringsklasse enn oppgitt, vil det bli trukket i oppgjøret.

Klasser og sorter					
Sorter med sterk proteinkvalitet					Sorter med svak proteinkvalitet
	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Klasse 4	Klasse 5
	Bastian (vår)	Bjarne (vår)	Zebra (vår)	Olivin (høst)	Mjølner (høst)
		Berserk (vår)	Demonstrant (vår)	Magnifik (høst)	Finans (høst)
				Bjørke (høst)	Anthus (høst)
				Ellvis (høst)	

Sortstillegg og trekk					
	Klasse 1 Øre/kg	Klasse 2 Øre/kg	Klasse 3 Øre/kg	Klasse 4 Øre/kg	Klasse 5 Øre/kg
	+5,00	+5,00	0	-5,00	0

Proteinbetaling tillegg og trekk					
	Sorter med sterk proteinkvalitet				Svak proteinkvalitet
Protein % v/basis tørrstoff	Klasse 1 Øre/kg	Klasse 2 Øre/kg	Klasse 3 Øre/kg	Klasse 4 Øre/kg	Klasse 5 Øre/kg
13,5 (13,3-13,7)	7,92	7,92	7,92	7,92	0
13,0 (12,8-13,2)	5,28	5,28	5,28	5,28	0
12,5 (12,3-12,7)	2,64	2,64	2,64	2,64	0
12,0 (11,8-12,2)	0	0	0	0	0
11,5 (11,3-11,7)	0	0	0	0	0
11,0 (10,8-11,2)	-2,64	-2,64	-2,64	-2,64	0
10,5 (10,3-10,7)	-5,28	-5,28	-5,28	-5,28	0
10,0 (9,8-10,2)	-7,92	-7,92	-7,92	-7,92	0
< 10,0 (<9,7)	Førpris	Førpris	Førpris	Førpris	Førpris

Analyseresultater for protein avrundes til nærmeste halvprosentklasse. Proteininnhold som avleses til f.eks. 10,7 %, avrundes til 10,5 % i avregningen.

TREKK FOR KVALITETSFEIL I MATKORN

Når det påvises kvalitetsfeil, vil følgende feilbeskrivelser bli benyttet i oppgjørsbrevet:

- **Skade i vekstperioden**

Værskadd korn godtas ikke som matkorn.

- **Innblanding av andre arter**

Det tillates inntil 2 vektprosent innblanding av andre kornarter i matkorn. Er innblandingen større, blir partiet avregnet til fôrpris. Andelen havre og/eller erter i matkorn må ikke overstige 1 %.

- **Nedsatt hygienisk kvalitet**

Hvete og rug med nedsatt hygienisk kvalitet egner seg ikke som matkorn. Varen avregnes som fôrkorn.

- **Lagerskade**

Lagerskadd korn godtas ikke som matkorn.

- **Muggen vare – Avvist pga. dårlig hygienisk kvalitet.**

Muggent korn er ikke salgsvare. Dersom muggen vare likevel kommer inn på mottaksanlegget, blir det ikke betalt for partiet.

Soppgifter - mykotoksiner

Grenseverdien for soppgiften DON i korn til mat er satt til 1.250 µg pr kg korn. For havre til mat er grenseverdien er satt til 1.750 µg pr kg. Jfr. Forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler. Korn med målte DON verdier høyere enn grenseverdier vil bli avregnet som fôrkorn. Korn vil kunne avvises dersom det blir målt toksinverdier høyere enn akseptable grenseverdier. Dersom kornet likevel kommer inn på mottaksanlegget, blir det ikke betalt noe for partiet.

God hvete

Fôrhvete med redusert kvalitet

- **Mjølauke**

Mjølauke i forholdsvis små mengder er giftig for mennesker og dyr. Korn med innhold av mjølauke større eller lik 0,2% avregnes til redusert fôrkornpris.

0,2 – 0,49 vekt % gir 3 % trekk i fôrkornpris

0,5 – 0,99 vekt % gir 6 % trekk i fôrkornpris

Ved innhold av mjølauke over 1,0 vekt % avvises partiet.

REDUSERT MELUTBYTTE PÅ GRUNN AV LAV HEKTOLITERVEKT I MATKORN

Ved maling av korn til mel, påvirkes melutbytte av kornets vekt pr. hektoliter. Den tidligere visuelle vurderingen av melutbytte, er erstattet med et trekk basert på en objektiv analyse av kornets hektolitervekt. (kg/hl)

Hvete*	Rug	Prisreduksjon av grunnpris
79 kg/hl	72 kg/hl	Basis. Ikke trekk
78 kg/hl	71 kg/hl	- 3 % trekk i grunnpris
77 kg/hl	70 kg/hl	- 6 % trekk i grunnpris
76 kg/hl	69 kg/hl	- 8 % trekk i grunnpris
≤ 75kg/hl	≤ 68 kg/hl	Fôrpris

*For høstkornsorten finans vil innslaget for trekk (hl-vekt) kunne avvike mellom mottaksanleggene.

SKADDE KORN

Grønne korn, bruddkorn og insektsskade korn forringer matkvaliteten på kornet. Dette forårsaker merarbeid for siloen i den videre føredlingen fra kornmottak til maling av kornet.

Det aksepteres inntil 3 vekt-% skadde korn (grønne korn/bruddkorn og/eller insektsskade korn).

Inneholder partiet mellom 3 - 5 vekt-% skadde korn, foretas 4 % trekk i grunnpris.

Utover 5 vekt-% skadde korn avregnes partiet som fôr.

FÔRKORN

Fôrverdi i havre

Havresorter grupperes etter fôrverdi. Skallprosent og fettinnhold er hovedelementer for inndelingen i fôrverdiklasser. Sorter med lav fôrverdi trekkes 2 øre pr. kg i oppgjøret. Tilsvarende gis et tillegg i pris på 2 øre pr. kg for sorter med høy fôrverdi. Sorter med middels fôrverdi får ingen regulering.

Våre vanligste havresorter grupperes slik etter fôrverdi:

Sorter med høy fôrverdi + 2 øre pr. kg	Sorter med middels fôrverdi Basis havrepreis	Sorter med lav fôrverdi - 2 øre pr.kg
Bikini	Belinda	Biri
Gere	Bessin	Ikke navngitt/ ukjent sort
Hurdal	Veli	
Roope	Ingeborg	
Ringsaker	Nes	
	Kjerstin	
	Odal	
	Haga	

For at havren skal avregnes med riktig pris, må sorten oppgis ved levering.

For å kontrollere at produsentene oppgir riktig sort ved levering, kan en viss andel av prøvene bli sortsbestemt ved kjemiske analysemetoder. Feilaktige opplysninger kan føre til trekk i oppgjøret.

TREKK FOR KVALITETSFEIL I FÔRKORN

Skade i vekstperioden

Skadet korn som godtas for levering kan trekkes 3 % eller 6 % av grunnprisen avhengig av skadens omfang. Skadet korn godtas ikke som matkorn.

Korn som er skadet av feltmuggsopper kan ha redusert kvalitet.

Den mykologiske kvaliteten angis ved muggtallet KDE (kolonidannende enheter) pr gram.

For feltmuggsopp vurderes et muggtall større enn 250.000 KDE/g som dårlig hygienisk kvalitet.

Jfr. Mattilsynets anbefalte retningslinjer for vurdering av muggsopp i fôrmidler.

Forurensning

Det tillates inntil en vektprosent fremmedbestanddeler (agner, snerp, andre plantedeler, jord eller sand). Utover en vektprosent foretas et prosenttrekk.

Eksempel: Med 3 % fremmed-bestanddeler, trekkes 2 % av grunnprisen.

Innblanding av andre arter

Det tillates inntil 2 vektprosent innblanding av andre kornarter i matkorn. Er innblandingen større, blir partiet avregnet til fôrpris. Andelen havre og/eller erter i matkorn må ikke overstige 1 %.

Ved innblanding over 2 vektprosent, skal det for alt korn, oljefrø og erter foretas trekk i oppgjøret. Trekket utgjør 25 % av prisen for den arten avregningen gjelder og foretas på den prosentvise innblandingen som overstiger 2 %.

Eksempel: Ved 12 % innblanding av bygg i havre blir trekket:
 $25 \% \times 2030 \text{ øre/kg} \times (12 \% - 2 \%) = 5,08 \text{ øre/kg}$.

Lagerskade

Dersom skadene ikke er større enn at partiet kan godtas, trekkes 10 % eller 20 % av kornprisen. Lagerskadd korn godtas ikke som matkorn. Stor biologisk aktivitet og varmegang kan oppstå når korn lagres med høyt vanninnhold. Tørt korn som lagres ved høy temperatur, kan også få lagerskade. Ugunstige tørke og lagringsforhold kan være årsak til sopp og bakterievekst i kornet. *For lagringsmuggsopp angir et muggtall større enn 150.000 KDE/g lagerskade og at varen har dårlig hygienisk kvalitet. Jfr. Mattilsynets anbefalte retningslinjer for vurdering av muggsopp i fôrmidler.*

Mugg

Muggent korn er ikke salgsvare. Dersom muggen vare likevel kommer inn på mottaksanlegget, blir det ikke betalt for partiet.

Soppgifter - mykotoksiner

På bakgrunn av de økte toksinverdiene i korn de siste årene, vil det fra høsten 2011 innføres prisdifferensiering etter innhold av soppgiften DON i havre. Dette er et tiltak en samlet bransje har blitt enige om.

Tabellen nedenfor viser trekkssatsene.

DON- gradering ($\mu\text{g} / \text{kg}$)	Prisreduksjon av grunnpris
0 – 2000	Ikke trekk
2001 – 5000	- 8 øre/kg trekk i grunnpris
5001 – 8000	- 13 øre/kg trekk i grunnpris
> 8000	- 23 øre/kg trekk i grunnpris

Mjølauke

Mjølauke i forholdsvis små mengder er giftig for mennesker og dyr. Korn med innhold av mjølauke større eller lik 0,2% avregnes til redusert fôrkorpris.

0,2 – 0,49 vekt % gir 3 % trekk i fôrkorpris

0,5 – 0,99 vekt % gir 6 % trekk i fôrkorpris

Ved innhold av mjølauke over 1,0 vekt % avvises partiet.

7. FRAKTTILSKUDD FOR TRANSPORT AV KORN TIL KYSTANLEGG

FRAKTSATSER

Frakttilskudd gis for produsentkorn fra Østlandet levert til nærmeste transittanlegg ved Oslofjorden.

Fraktsatser				
Fraktsone	0	1	2	3
Avstand, km	0 - 20	21 - 50	51 - 150	> 150
Sats, kr/tonn	0,-	19,-	42,-	42,-

eller fastsatt etter søknad til SLF

Kommuner i fraktsone 1: 21- 50 km - fraktsats kr 19,-/tonn

Akershus	Østfold	Buskerud	Vestfold	Telemark
11 Vestby	11 Hvaler	04 Kongsberg	11 Svelvik	06 Skien
13 Ski	18 Aremark	12 Hole	14 Hof	11 Siljan
14 Ås	23 Spydeberg	24 Øvre Eiker	23 Tjøme	14 Bamble
14 Frogn	24 Askim	28 Hurum	28 Lardal	
16 Nesodden	25 Eidsberg			
26 Sørum	27 Skiptvet			
27 Fet	28 Rakkestad			
28 Rælingen	37 Våler			
29 Enebakk	38 Hobøl			
31 Skedsmo				
33 Nittedal				
34 Gjerdrum				

Kommuner i fraktsone 2: 51- 150 km - fraktsats 42,-/tonn

Akershus	Hedmark	Oppland	Østfold	Buskerud	Telemark
21 Aurskog-Høland	02 Kongsvinger	02 Gjøvik	19 Marker	05 Ringerike	07 Notodden
35 Ullensaker	03 Hamar	28 Østre Toten	21 Rømskog	15 Flå	15 Kragerø
36 Nes	15 Løten	29 Vestre Toten	22 Trøgstad	21 Sigdal	17 Drangedal
37 Eidsvoll	17 Stange	32 Jevnaker		22 Krødsherad	19 Nome
38 Nannestad	18 Nord-Odal	33 Lunner		23 Modum	21 Bø
39 Hurdal	19 Sør-Odal	34 Gran		31 Flesberg	22 Sauherad
	20 Eidskog	36 Søndre Land		32 Rollag	26 Tinn
	23 Grue	40 Sør Aurdal		33 Nore og Uvdal	27 Hjartdal
	27 Elverum				28 Seljord
					29 Kviteseid
					30 Nissedal
					31 Fyresdal

Kommuner i fraktsone 3: Kommuner som ligger >150 km fra transittanlegg ved Oslofjorden - Fraktsats kr 42,-/tonn

Plassering i soner er gjort med grunnlag i avstand fra sentrum i kommunen til nærmeste transittanlegg ved Oslofjorden.

Oppnådd frakttilskudd i sone 1 og 2 vil utbetales sammen med kornoppgjøret. For produsenter i fraktsone 3 som ligger mer enn 150 km fra nærmeste basissted, oppnås kr 42,- pr tonn i frakttilskudd. Dette betales ut sammen med kornoppgjøret, dersom ikke annen sats er vedtatt etter innvilget søknad til SLF.

Forøvrig henvises til «Forskrift om frakttilskudd for korn mv» fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

VÅRE KYSTANLEGG VED OSLOFJORDEN

Strand Unikorn – Vippetangen
Strand Unikorn – Sjørøya
Norgesfôr Vestfold – Melsomvik Kornsilv

FRAKTSATSER ØKOLOGISK KORN

Det ytes tilskudd for frakt av økologisk korn fra produsent til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten etter følgende satser:

Fraktsatser økologisk korn								
Fraktsone	0	1	2	3	4	5	6	7
Avstand, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81-100	101-120	121 - 140	> 141
Sats kr/tonn	0,-	13,-	25,-	37,-	48,-	59,-	70,-	81,-

8. OPPGJØR OG REKLAMASJON

Det vil normalt gå ca. 14 dager fra kornlevering til oppgjør.

Dersom feil i opplysninger fra produsenten fører til at urettmessig kornoppgjør blir utbetalt eller dersom produsenten ved en feil fra mottaksanlegget får utbetalt for stort beløp, vil differansen bli krevd tilbakebetalt eller det avkortes i senere oppgjør. Blir beløpet etter skriftlig påkrav ikke tilbakebetalt, kommer Lov om morarente (lov nr. 100, 1976) til anvendelse.

Dersom oppgjør blir utført mer enn 30 dager etter leveringsdato vil det godskrives renter for antall dager som overstiger 30 dager.

I tillegg til alle priser og godtgjørelser kommer 25 % merverdiavgift.

OPPGJØRSFORM

De aller fleste produsenter får kornoppgjøret direkte inn på konto. Produsenter som ikke benytter seg av ordningen med overføring til konto, vil få oppgjøret på direkte utbetalingsanvisning.

Denne oppgjørformen tar lenger tid. Når utbetaling av kornoppgjør skjer ved direkte utbetalingsanvisning, blir mottakeren ilagt et transaksjonsgebyr. Produsentene oppfordres til å benytte ordningen med direkte overføring til bankkonto.

ANALYSE- OG AVREGNINGSKOSTNADER

Kostnader for analyse og avregning av kornpartiet blir trukket i kornoppgjøret.

Analyse- og avregningskostnad	Bygg, fôrhvete, fôrrug	Havre*	Mathvete	Matrug	Oljefrø /erter
Kr pr parti	175,-	325,-	253,-	232,-	135,-

*Som følge av innføring av DON-analyser på alle havreleveranser, er analysekostnader på kr 125,- inkludert i beløpet.

DRIFTSKREDITT

Kornhandlere som står bak denne utgivelsen er med som garantister i driftskredittordningen. Produsentene må i samarbeid med sin bank sørge for å ha nødvendig garantiansvar notert hos sin varemottaker. Opprettelse eller endringer av driftskredittavtaler gjøres gjennom den enkelte produsents bankforbindelse. Varemottaker kan, for å gi garanti, i visse tilfeller kreve at bankene etablerer tilleggssikkerhet.

FRIST FOR REKLAMASJON

Reklamasjon på kvalitetsavregningen rettes til kornkjøper. Dette må gjøres innen 2 uker etter at oppgjør eller beskjed om avvisning er mottatt. Klage på vekt må framsettes til kornmottaket umiddelbart etter levering.

REKLAMASJONSBEHANDLING OG KOSTNADER

Ved reklamasjon på oppnådd kvalitet vil det foretas nye kvalitetsanalyser. Dersom nye analyser viser forskjeller som er utenfor naturlige avvik vil nytt oppgjør beregnes. Det utarbeides nytt kornoppgjør til erstatning for påklaget oppgjør. Ved medhold i reklamasjon vil ikke klager belastes reklamasjonskostnader.

Dersom nye verdianalyser viser uendrede verdier og klager ikke får medhold i klagen, vil klager belastes analysekostnad som er 2 ganger avregnings- og analysekostnad. Dersom det ikke oppnås medhold i reklamasjon vil klager informeres skriftlig.

REKLAMASJONSNEMNDA FOR KORN

Aktørene i kornhandelen har gått sammen om å etablere en reklamasjonsnemnd. Dersom reklamasjonssaker ikke blir løst mellom kjøper og selger er det mulig å bringe saken inn for reklamasjonsnemnda. Saker som skal bringes inn for behandling i nemnda må skriftlig framlegges innen 3 uker etter mottatt svar på reklamasjon. Nemndas vedtak er bindende.

Det tas forbehold om endringer/trykkfeil.

9. NESTE VEKSTSESONG ER RETT RUNDT HJØRNET

RÅD OM DYRKING AV HØSTKORN

Såkorn

Høstkorndyrking i Norge kan være risikofyllt, men gir også mulighet for god avkastning og har mange fordeler om man lykkes. I de beste korndistriktene sås vanligvis store arealer hvete og rug i første halvdel av september. Etablering på høsten og tidlig vekststart om våren gir plantene lang total veksttid og dermed høyt avlingspotensiale.

Viktig å ta hensyn til ved høstkorndyrking:

- Risikoen for dårlig etablering øker ved utsatt såtid, og selv i de beste områdene bør høstkornet være i bakken før 20. september. Det er heller ingen fordel at plantebestandet blir for frodig før innvintringen da dette øker risikoen for soppangrep under snødekke.

Plantevernmidler

Flere plantevernmidler er tillatt brukt i høstsesongen. Det gir ytterligere muligheter for bekjempelse av ugras og soppsykdommer. Bruk av plantevernmidler på høsten gir ofte bedre ugrasvirkning og bekjempelse av overvintringssykdommer i høstkorn. Dette har igjen blitt aktuelt etter flere år med langvarig snødekke og påfølgende overvintringsskade.

Her følger en kort oppsummering av aktuelle preparater for bekjempelse av de vanligste skadegjørerne, på denne årstiden.

Glyfosat

Glyfosat-preparatene i vårt sortiment denne sesongen er Glyphomax Plus, Glyphogan Eco og Roundup Ultra. De to første er av vanlig "Bio-formulering", tilsvarende Roundup Eco og er meget prisgunstige. I tillegg er Norgesfôr først i Norden med distribusjon av Roundup Ultra. Den aktive substansen er basert på kaliumsalter og preparatet har i tillegg ny formuleringsteknologi. Dette gjør at opptak av aktivstoffet (glyfosat) i plantene går raskere og gir en rekke fordeler som:

- Bedre regnfasthet (3 timer)
- Sikrere effekt ved marginale forhold
- Kortere tid mellom behandling og jordbearbeiding (5 dager om høsten)
- Bedre effekt på ugras som er vanskelig å bekjempe
- Raskere synlig effekt
- Klebe- og spredemiddel skal ikke tilsettes

Benytt mulighetene i høst til bekjempelse av kveke i gulmodent bygg. Husk at kveka må ha friskt bladverk for å oppnå god virkning. I andre kornarter bekjempes kveka på gjen-

- Skifter der det erfaringsmessig blir stående vann/is bør unngås.
- Erfaring og forsøk tyder på at det er mest gunstig å pløye åkeren før såing av høstkorn.
- Bygg og hvete som forgrøde kan gi økt sjukdomspress i åkeren.
- Valg av sort betyr mye for overvintring, avlingsmengde og kvalitet.

*Jon Ole Torp
Produktsjef såkorn
Strand Unikorn*

veksten etter høsting. Kveka må da ha minst 3-4 blader. Sprøyt på formiddagen på tørre planter og stigende temperatur.

Ugrasbekjempelse i høstkorn

Grasugras er et stadig tilbakevendende problem. Tunrapp er det vanligste, men markrapp og andre grasarter er også økende. Bekjempelsen er best på ny oppspirt grasugras, 1-3 blad st. Best effektsikkerhet oppnås på høsten, da grasugraset fort blir for stort om våren. Aktuelle preparater er Atlantis + Renol og Boxer. Effektprofilen mot to-frøbla da ugras og de enkelte grasartene er noe forskjellig.

Se preparatomtale i Håndbok i plantekultur 2011 og virkningstabell s. 293. Atlantis har også god virkning på balderbrå og vassarve (ikke su-resistent), og Boxer har god virkning på klangemaure, rødtvetann og vassarve, også su-resistent.

Overvintringssopper i høstkorn

Lange snødekte vintre og i tillegg lange perioder uten tele gir stort smittepress for overvintringssopper som snømugg. Aktuelle preparater er Acanto Prima, Delaro, Stratego og Amistar Duo Twin. De to siste er under utfasing. Detter er systemiske preparater så behandling må gjøres mens det fortsatt er vekst i plantene.

Lykke til og god høst!

*Svein Bovim
Fagansvarlig plantevern
Norgesfôr*

Gjødsling av høstvetete om høsten

Dyrking av høstvetete er en risikosport under norske forhold. En lang og kald vinter tærer på planten, og det er derfor viktig at plantene er i god kondisjon før innvintring. Ikke bare er vinteren en belastning, men de to siste sesongene har vist at også vekststart om våren er en kritisk periode.

Våren 2010 så mange høstveteteåkre i utgangspunktet greie ut etter vinteren, men på tross av brukbare værforhold var det ikke uvanlig at plantene tørket ut på overflaten etter at veksten kom i gang om våren. Ved nærmere øyesyn var det mange planter som hadde dårlig utviklet rotsystem. Plantene ble liggende oppe på bakken, mens det kanskje bare var en eller to enkle røtter som var forankret i jorda.

I 2011 hadde korndyrkerne en annen utfordring. Svært tørt vær i april stresset høstveteten kraftig. Heldigvis har fuktig vær i siste halvdel av mai og starten av juni gjort at høstveteten ser langt bedre ut enn for en måned siden. Begge sesonger viser at høstveteten bør ha et dypt og veletablert rotsystem ved vekststart for å takle vanskelig vekstvilkårene om våren best mulig.

Den beste måten å sikre kornplanter i god kondisjon før innvintring er å skape et optimalt såbed på riktig tidspunkt (1-10. september), samt å sikre kornplantene tilgang på lett tilgjengelig næring i den korte perioden fra spiring til innvintring.

En bør også ha fokus på fosfor og kalium, i tillegg til nitrogen. Nitrogen gir vekststimulans, mens fosfor bidrar til å stimulere utviklingen av plantenes rotsystem. Begge næringsstoffer er derfor viktig for å sikre planter en best mulig overvintring. Det er også viktig at du tilfører kalium fordi dette næringsstoffet gir plantene bedre vinterherdighet.

Vårt råd er derfor at du bør tilstrebe best mulig etableringen av høstveteten gjennom å tilføre høstveteten noe Fullgjødsel ved såing, ofte er en 2-3 kg N/daa tilstrekkelig. Kostnaden er ca. 40-50 kr/daa. En god høstveteteavling kan ha en salgsverdi på opp mot 2000 kr/daa, og 50 kroner i mineralgjødsel, for å sikre en god etablering er en rimelig forsikring. Velger du Fullgjødsel® 22-3-10 sikres plantene tilgang på både nitrogen, fosfor og kalium i en kritisk etableringsfase før innvintring.

Anders Rognlien
Agronom
Yara

ATLANTIS® -

ET EKTE GRASUGRASMIDDEL

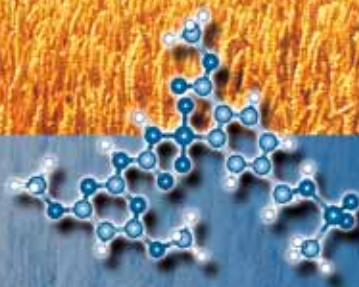
Effektivt middel for bekjempelse av grasugras i høst-korn om høsten

ATLANTIS®

- Virker godt mot de fleste grasugrasene, f.eks. tunrapp, markrapp og knereverumpe
- God virkning mot enkelte frøugras som balderbrå, oljevekster og vassarve
- Ikke avhengig av god jordfuktighet
- Maks. dosering ved høstbruk 25 g Atlantis + 50 ml Renol pr. daa
- Kan benyttes om våren som supplement til Hussar

Les alltid etiketten før bruk!

© Reg. varemerke for Bayer CropScience

Bayer CropScience

Høstkornet kjøpes hos oss!

HØSTHVETE

- Bjørke** - Den tidlige og vintersterke klasse 4 hveten
- Olivin** - Klasse 4 hveten med god overvintring, høyt avlingspotensiale og god falltallsstabilitet
- Ellvis** - Klasse 4 hveten med god overvintring, høyt avlingspotensiale og svært god falltallsstabilitet - NYHET
- Magnifik** - Klasse 4 hveten med høyt avlingspotensiale og gode overvintringsegenskaper
- Finans** - Klasse 5 hveten med høyt avlingspotensiale og svært gode overvintringsegenskaper

HØSTRUG

- Palazzo** - Hybridrug med god stråstyrke, meget høyt avlingspotensiale, men variabelt falltall
- Caspian** - Ny høytavkastende hybridrug fra Sverige med god stråstyrke og tilfredsstillende falltall.

RUGHVETE

- Dinaro** - Gode dyrkingsegenskaper og høyt avlingspotensiale på variabel jord

SPELTHVETE

- Oberkulmer** og **Ostro**. Såvarer for nisjeproduksjon av speltmjøl.

HØSTOLJVEKSTER

- Hybridsortene Calypso** og **Banjo**. Relativt vintersterke sorter med høyt avlingspotensiale.

Såvarene leveres av

Strand Unikorn

2390 Moelv, Tlf. 62 35 15 00, Fax 62 35 15 55, E-post: post@strandunikorn.no

www.strandunikorn.no

God agronomi gir resultater i kornproduksjonen

For å øke kornavlingene kan man skreddersy dyrkingsteknikker, gjødsling, kalking og andre agronomiske tiltak til det enkelte skifte. Gjødsler du etter balanseprinsippet og tilpasser nitrogenet med delgjødsling, sikrer du deg det beste økonomiske resultatet.

- YaraMila™ Fullgjødsel® 19-4-12
- YaraMila™ Fullgjødsel® 22-3-10
- YaraMila™ Fullgjødsel® 25-2-6
- YaraLiva™ Kalksalpeter™
- YaraBela™ OPTI-NST™ 27-0-0 (4S)
- OPTI-NK™ 22-0-12

Les mer på www.yara.no

Kunnskap gir vekst

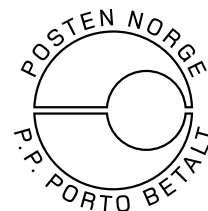
NORGESFÔR
BONDENS TRYGGE VALG

Kveke og annet ugras

Norgesfôr har gode tilbud på Glyfosat!

www.norgesfor.no

B

Returadresse:
Strand Unikorn, Pb. 103, 2391 Moelv

Kornmottak	Postnr	Poststed	Telefon	web-adresse
Oslo og Akershus				
Strand Unikorn - Vipptangen kornmottak	0105	Oslo	22 68 75 00	www.strandunikorn.no
Strand Unikorn - Sjursøya kornmottak	0105	Oslo	22 68 75 00	www.strandunikorn.no
Norgesfôr Vestby	1540	Vestby	64 98 06 40	www.vestby.norgesfor.no
Norgesfôr Øst, avd. Slorafooss	1970	Hemnes i Høland	63 85 46 60	www.ost.norgesfor.no
Østfold				
Norgesfôr Mysen	1850	Mysen	69 84 63 30	www.mysen.norgesfor.no
Norgesfôr Råde Mølle	1640	Råde	69 28 05 30	www.rade.norgesfor.no
Norgesfôr Øst	1870	Ørje	69 81 49 40	www.ost.norgesfor.no
Vestfold				
Norgesfôr Vestfold, avd. Borgen	3158	Andebu	33 36 03 20	www.vestfold.norgesfor.no
Norgesfôr Vestfold, avd. Bakke Bruk	3174	Revetal	33 06 48 80	www.vestfold.norgesfor.no
Norgesfôr Vestfold, avd. Herland	3275	Svarstad	33 15 55 10	www.vestfold.norgesfor.no
Norgesfôr Vestfold, avd. Løvberg	3280	Tjodalyng	33 15 66 16	www.vestfold.norgesfor.no
* Norgesfôr Vestfold, avd. Sande	3185	Skoppum	33 07 07 67	www.vestfold.norgesfor.no
Norgesfôr Vestfold, avd. Melsomvik	3159	Melsomvik	33 36 38 60	www.vestfold.norgesfor.no
Strand Unikorn - Kvelde Mølle	3282	Kvelde	33 11 27 00	www.strandunikorn.no
AL Sande Kornmagasin	3070	Sande i Vestfold	33 77 64 20	
Buskerud				
* Norgesfôr Ringerikes Kornsilø	3513	Hønefoss	32 18 10 00	www.ringerike.norgesfor.no
Norgesfôr Hurum	3490	Klokkarstua	32 79 80 06	www.hurum.norgesfor.no
Strand Unikorn - Sigdal Kornlager	3350	Prestfoss	32 71 55 06	www.strandunikorn.no
Hedmark				
* Strand Unikorn - Storhamar kornsilø	2305	Hamar	62 54 20 20	www.strandunikorn.no
Strand Unikorn - Odal Kornsilø	2100	Skarnes	62 96 61 50	www.strandunikorn.no
Arnkvern Mølle	2320	Furnes	62 55 26 90	
Strand Unikorn - Moelv	2390	Moelv	62 35 15 00	www.strandunikorn.no
Oppland				
Norgesfôr Hadeland	2770	Jaren	61 33 68 20	www.hadeland.norgesfor.no
Bjønøroa Mølle	3522	Bjønøroa	61 33 81 05	
Norgesfôr Vinstra Bruk	2640	Vinstra	61 29 01 20	www.vinstra.norgesfor.no
Norgesfôr Ottadalen Mølle	2686	Lom	61 21 18 20	www.ottadalen.norgesfor.no
Sogn og Fjordane				
Erdal Mølle	6887	Lærdal	90 54 61 37	www.ottadalen.norgesfor.no
Møre og Romsdal				
Norgesfôr Røv Mølle	6655	Vindøla	71 65 86 60	www.rov.norgesfor.no
Sør Trøndelag				
Norgesfôr Orkla	7320	Fannrem	72 48 75 50	www.orkla.norgesfor.no
Norgesfôr Orkla, avd. Skjerva	7336	Meldal	72 49 57 70	www.orkla.norgesfor.no
* Norgesfôr Orkla, avd. Lundamo	7232	Lundamo	72 87 84 10	www.orkla.norgesfor.no
Norgesfôr Dalebakken	7140	Opphaug	72 51 30 90	www.dalebakken.no
Nord Trøndelag				
Norgesfôr Hundseth Mølle	7750	Namdalseid	74 22 71 70	www.hundseth.norgesfor.no
* Anlegg godkjent av DEBIO for innkjøp av økologisk korn				
HOVEDKONTOR:				
Strand Unikorn AS, Strandv. 3 - 5, Pb 103, 2391 Moelv			62 35 15 00	www.strandunikorn.no
KJEDESELSKAP:				
Norgesfôr AS Torggata 10 · Pb 8728 Youngstorget, 0028 OSLO			22 40 07 00	www.norgesfor.no